

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Avctoriare Et Svb Avspiciis ... Domini Gvilielmi IX. ...
Academiae Rectoris ... Ad Novi Magistratvs Academici
Inavgvrationem Iphis Calendis Ianvarii A. MDCCLXXXVIII
Celebrandam ... Invitat ...**

Münscher, Wilhelm

Marbvrgi, [1799?]

VD18 1332246X

§. III.

urn:nbn:de:gbv:45:1-7906

datur. Aequè enim vitandum est, ne auctori librum perperam tribuamus, et ne genuinum temere sollicitemus. Quo enim pauciora supersunt Christiana primorum saeculorum monumenta, eo magis cavendum est, ne haec iniqua suspitione incerta reddantur. Mihi quidem, ut libere profitear animi sententiam, rationes in medium productae non adeo graves videntur, ut Dialogum in librorum spuriorum numerum referamus. Itaque haud alienum a re existimavi, ea, quae vim illorum argumentorum frangere, et Dialogi *γνησιότητα* tueri possint, exponere. Quae dixerò, lectores tanquam dubitanter dicta accipiant velim. Cum enim univèrsae liti dirimendae ista non sufficere probe intelligam, ad sententiam mutandam, si rationes meae iusto leviores reperiantur, ero paratissimus.

§. III.

Iustini nomen quaedam scripta prae se ferunt, quae, uti omnes agnoscunt, ad alium eumque recentiore auctorem sunt referenda, exempli gratia *Ανατροπή δογμάτων τινων Αριστοτελικων, Εξατησις Χριστιανικη προς Έλληνας* et alia, quae Veteribus ignota fuerunt, et satis aperta serioris aetatis sibi impressa habent vestigia. Quomagus suspicio etiam de Dialogo cum Tryphone oboriri possit, eum, uti illa scripta, Iustino fuisse affictum. Nec tamen haec suspicio argumenti loco haberi potest. Quis enim omnes libros, auctori alicui adscriptos, spurios habendos esse iudicet, quia aliquot tales deprehenderit? Alia igitur ratio instituendum est Dialogi examen, cuius duplex via patet, altera, in qua Veterum

rum testimonia excutiantur, altera in qua, ad argumentum stilum-
que quin ad totam libri indolem attendentes dispiciamus, an
haec in Iustinum auctorem quadrent. Quod ad viam priorem,
five ad antiquitatis testimonia attinet, iam concessit S. R. Lan-
gius, scriptores antiquos, quotquot Dialogi meminerint, eundem
ad Iustinum M. referre. Quare non opus est, ut in eorum te-
stimoniis afferendis immoremur. At eruditus quidam operis Lan-
giani Censor *d)* monuit, nec haec antiqua testimonia ita certa
et aperta esse, ut nullus dubitationi relinquatur locus. Eis enim
solummodo confirmari, conscripisse Iustinum Dialogum aliquem
cum Tryphone, at neuiquam inde colligi posse, hunc librum
a Veteribus laudatum eundem nostrum esse Dialogum. Quae
certe non sine veri specie dicta essent, si tantum in genere Iu-
stinus Dialogi cum Tryphone auctor ab antiquis scriptoribus
perhiberetur. Verum superest Eusebii descriptio Dialogi accu-
rata et luculenta, quae tam perfecte cum nostro convenit, ut
non aliquem tantum Dialogum, sed nostrum ab Eusebio Iusti-
no tribui appareat. Locus exstat in Eusebii Historia ecclesiasti-
ca l. IV. c. XVII. *Και διαλογον προς Ιουδαιους συνεταξεν (Ιουστινος),
ην επι της Εφεσιων πολεως προς Τρυφωνα των τοτε Εβραιων επισημο-
τατον πεποιηται εν ω τινα τροπον η θεια χαρις αυτον επι τον της
πιστειως παραρμησε λογον δηλει. Οποιαν τε προτερον περι τα φιλο-
σοφα μαθηματα σπουδην εισεινηενται, και οσην εποησατο της αλη-
θειας ενθυμοτατην ζητησιν. e).* *Ιστορει δ' εν αυτω περι Ιουδαιων, ως*
κατα

d) Neue allgemeine deutsche Bibliothek 31 B. p. 7.

e) Haec accurate respondent iis. quae in nostro Dialogo p. 218. (Iust. Opp. ed. Col.) narrantur.

κατὰ τῆς τῆ Χριστῆ διδασκαλίας ἐπιβελῆν συσκευασάμενάν, αὐτὰ
 ταῦτα πρὸς τὸν Τρυφῶνα ἀνατεινομένον. Οὐ μόνον δὲ οὐ μετανοήσα-
 τε ἐφ' οἷς ἐπραξάτε κακῶς, ἀλλὰ ἀνδρᾶς ἐκλεκτοὺς ἐκλεξάμενοι τότε
 ἀπὸ Ἱερουσαλῆμ, ἐξεπέμψατε εἰς πᾶσαν τὴν γῆν λεγόντες, αἵρεσιν
 ἄθεον χριστιανῶν πεφανθῆαι. καταλεγόντες τε ταῦτα, ἀπερ καθ' ἡμῶν
 οἱ ἀγνοῶντες ἡμᾶς ἀπάντες λεγῆτι ὡςτε οὐ μόνον ἑαυτοῖς ἀδικίας
 αἰτίωι ὑπαρχετε, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπάσι ἀπλῶς ἀνθρώποις f).
 Γραφεὶ δὲ, αἷς ὅτι μεχρὶ καὶ αὐτοῦ χάρισματα προφητικὰ διελαμπρῶν
 ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας g). Μομνηταὶ δὲ καὶ τῆς Ἰωάννη ἀποκαλύψεως,
 σαφῶς τῆ ἀποστολῆ αὐτὴν εἶναι λεγῶν h). Καὶ ρητῶν τινῶν προφη-
 τικῶν μνημονεύει, διελεγχῶν τὸν Τρυφῶνα, ὡς ἂν περιουσιῶν αὐτὰ
 Ἰουδαίων ἀπὸ τῆς γραφῆς i). Hac descriptione Eusebii et his
 locis, quae ex Dialogo excerptit, adeo aperte nostrum
 Dialogum designari patet, ut alius et diversus intelligi ne-
 queat. Nec est, quod Vir ille eruditus ad Grabium pro-
 vocet, qui quaedam Iustini fragmenta in nostro Dialogo non
 exstantia collegerit k). Observandum enim est, Grabium solum-
 modo ex coniectura haec fragmenta, in antiquis membranis Iu-
 stini

f) Haec iisdem verbis expressa leguntur in Dialogo p. 234. 235.

g) Cf. Dial. p. 258 et 315.

h) Apocalypsis disertis verbis Ioanni, uni ex Apostolis tribuitur p. 303.

i) Occurrit haec Iudaeorum accusatio p. 297.

k) In Spicilegio patrum et haereticorum sec. II. p. 174.

stino (sine mentione libri) adscripta, Dialogo cum Tryphone attribuere, aliis vero rationibus p. 160 et 161 expositis motum existimare, ex aliqua parte manum ad nos pervenisse Dialogum.

§. IV.

Satis igitur constat, iam ab Eusebio Dialogum nostrum genuinum Martyris opus esse habitum. Quod etiam S. R. Langius non in dubium vocavit, sed ex solis argumentis, quae interna dicuntur, probare annisus est, librum istum ab alio quam Iustino auctore confectum esse. Nec ego, etsi Veterum testimonia in hac quaestione historica magni faciam, neque ea temere reiicienda esse existimem, in eius partes transire dubitaverim, si ex indole et argumento libri probatum fuerit, eum in Iustinum plane non cadere. Eam vero probationem, qua antiquorum testimoniorum auctoritas labefactetur, claram et indubiam esse oportet, nec solis coniecturis et comparationibus lubricis niti. Omnem, exempli gratia, litem diremptam esse faterer, si Dialogi auctor se Iudaeum ipse appellaret, eoque a Iustino Neapoli-Samaritano clarissime se distingueret. Affert hunc in finem S. R. Langius locum: *Εἰμι δὲ Ἰβραῖος ἐκ περιτομῆς -- ἐν τῇ Ἑλλάδι πολλὰ διέγων ἰ*). Verum totus loci nexus docet, hanc descriptionem minime ad auctorem libri esse referendam. Non enim Christianus cum Iudaeo disputans, sed ipse Trypho

1) Dogmengeschichte p. 145. Verba Dialogi existant in Opp. Iust. p. 218.